

Кабачек В. В.

МОРАЛЬНО-ЭТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПРИСПОСОБЛЕННОСТИ В ПЕРВЫЕ ГОДЫ ПОСЛЕ УСТАНОВЛЕНИЯ СОВЕТСКОГО РЕЖИМА НА ПРИМЕРЕ РУКОВОДСТВА ОБЪЕДИНЕНИЯ «ДУНСУКНО» (ПО МАТЕРИАЛАМ ГПУ)

Данная статья посвящена морально-этическим проблемам конформизма. Как пример использованы характеристики лидеров (формальных и неформальных) местного промышленного объединения «Дунсукно» по материалам ГПУ.

Ключевые слова: конформизм, мотивация, объединение «Дунсукно», неп, материалы ДПУ.

УДК 159.9.07

Книш А. Є., Терещенко К. Р.

м. Харків, Україна

ПЕРФЕКЦІОНІЗМ В ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДИХ ВИКЛАДАЧІВ

В сучасній системі вищої освіти пред'являються високі вимоги як до професійної діяльності, так і до особистості викладачів. Підвищуються вимоги до кваліфікації, з метою оптимізації кадрів, зростаючий обсяг навчального навантаження спонукають викладачів вузів вдосконалювати та розвивати свою особистість, щоб мати можливість підлаштовуватися під постійно мінливі стандарти діяльності. Саме тому особливого значення набуває вивчення факторів, які можуть зумовлювати схильність до саморозвитку та самовдосконалення у педагогів, або ж навпаки негативно сприяти на професійні якості молодого викладача. Одним з таких факторів вважається феномен перфекціонізму, що передбачає прагнення суб'єкта до досконалості у всіх аспектах свого життя.

Перфекціонізм - це риса, яка робить життя нескінченною картою звіту про досягнення або зовнішній вигляд. Перфекціонізм може бути здоровим чи нездоровим. В першому випадку він може допомагати людині самотивуватися, долати різні життєві негаразди та досягати успіху. Що стосується другого фактору це може бути впевнений шлях до невдач. Перфекціонізм обумовлений, перш за все, внутрішнім тиском, таким як бажання уникнути невдач або суворого судження. Існує, ймовірно, соціальна складова, тому що перфекціоністські тенденції значно зросли серед молоді за останні 30 років, незалежно від статі або культури [1].

Перфекціонізм може містити в собі конструктивну функцію, яка проявляється як психологічний ресурс, що відображає стимул особистості до досконалості й безперервного саморозвитку, визнання власних можливостей та обмежень [1; 4]. Конструктивний прояв перфекціонізму може сприяти розвитку прагнення удосконалити свою діяльність та особистість у молодих викладачів, що обумовлює актуальність вивчення психологічних характеристик даного феномена.

До таких характеристик відноситься самоактуалізація, яка визначається як вища стадія самореалізації людини, з одного боку, і як процес реалізації особистістю своїх можливостей - з іншого [2]. Самоактуалізація передбачає орієнтацію суб'єкта на вищі досягнення в сфері, до якої він потенційно схильний, тим самим демонструючи схожість з перфекціонізмом. Так само прагнення до вдосконалення своєї діяльності та розвитку власної особистості сприяє мотивація досягнення, що характеризується переважним мотивом до досягнення успіху й невираженим мотивом до уникнення невдач, та позитивне самоствалення, що забезпечує сприятливий перебіг процесу самовдосконалення [2; 3].

Також є й інша сторона медалі, а саме деструктивна функція, яка представляє собою порушення саморегуляції, що виражається в почутті невдоволення й розчарування в собі, надмірної критики своєї поведінки та відчутті неконтрольованості життя [3]. Молодий викладач, який виявив в собі схильність до перфекціонізму, встановлює для себе не виправдано високі стандарти. Він прагне виконати якщо не всі, то хоча б більшість завдань відмінно з невеликою толерантністю до помилок. В результаті ця людина може впасти в пригнічений емоційний стан, коли вважає, що не досягла свого самонав'язаного високого стандарту. Перфекціонізм може призвести до хронічного відчуття тривоги, депресії та низької самооцінки. Також він часто обумовлений страхом невдачі, що зазвичай призводить до високого рівня емоційного лиха і відчуття вразливості [4].

Молодий викладач, який є перфекціоністом, може бути схильним до деяких або всіх таких дій: задавати дуже високі очікування для себе; низька самооцінка та відсутність довіри; занижувати свій успіх та перебільшувати їх невдачу; зволікати; дуже критично ставляться до інших людей, які не відповідають їхнім високим очікуванням; не йти на ризик; переглядати та виправляти свою роботу надмірно, і, таким чином, діяти в повільному темпі; мати труднощі з прийняттям рішень; страждати від психосоматичних симптомів, таких як головний біль та ін. [3]

Отже, як висновок, можна сказати, що молодий педагог схильний до прояву перфекціонізму може підходити до роботи, витрачаючи години на просте завдання, поки воно не буде досконалим, також він може відтягувати початок роботи або уникати роботи

взагалі. Він може несвідомо уникати ризиків та може докласти мінімальних зусиль у свою роботу. Багато перфекціоністів зволікають або уникають роботи, оскільки страх провалитися або подати те, що вони вважають підстандартом, дуже прикрий. Всі ці фактори можуть дуже негативно впливати на діяльність молодих викладачів, які схильні до перфекціонізму, адже через нестачу досвіду вони можуть піддаватися більшості таких чинників.

Список літератури: 1. Гаранян Н. Г., Холмогорова А. Б., Юдеева Т. Ю. Перфекционизм, депрессия и тревога // Московский психотерапевтический журнал- 2001- № 4. С. 18 – 48. 2. Ларских М. В. Конструктивные и деструктивные характеристики перфекционизма учителя // Вестник государственного университета управления. М., 2011.б № 4. С. 146 – 154. 3. Малкина-Пых И. Г. Исследование самоактуализации и перфекционизма в структуре личности // Мир психологии. 2010. № 1. С. 208 – 217. 4. Ясная В. А., Ениколопов С. Н. Перфекционизм: история изучения и современное состояние проблемы // Вопросы психологии. 2007. № 4. С. 157 – 158.

Bibliography (transliterated): 1. Garanjan N. G., Holmogorova A. B., Judeeva T. Ju. Perfekcionizm, depressija i trevoga // Moskovskij psihoterapevtičeskij žurnal- 2001- № 4. P. 18 – 48. 2. Larskih M. V. Konstruktivnye i destruktivnye harakteristiki perfekcionizma učitelja // Vestnik gosudarstvennogo universiteta upravlenija. M., 2011.b № 4. P. 146 – 154. 3. Malkina Pyh I. G. Issledovanie samoaktualizacii i perfekcionizma v strukture lichnosti // Mir psihologii. 2010. № 1. P. 208–217. 4. Jasnaja V. A., Enikolopov S. N. Perfekcionizm: istorija izuchenija i sovremennoe sostojanie problemy // Voprosy psihologii. 2007. № 4. P. 157 – 158.

Книш А. Є., Терещенко К. Р.

ПЕРФЕКЦІОНІЗМ В ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДИХ ВИКЛАДАЧІВ

Дана стаття присвячена дослідженню впливу перфекціонізму на діяльність молодих викладачів. Перфекціонізм аналізується як складний багатокomпонентний феномен, який проявляється в прагненні молодого викладача до досконалості у всіх аспектах свого життя, який також може проявлятися в якості психологічного ресурсу, що як позитивно, так і негативно може сприяти на самореалізацію педагога та його професійний розвиток. На основі робіт зарубіжних та вітчизняних авторів у статті було виділено характеристики перфекціонізму, які по різному можуть сприяти на протікання учбового процесу.

Ключові слова: перфекціонізм; молодий викладач; самореалізація; уникання невдачі; самоактуалізація; емоційний стан.

Knysh A. E., Tereshchenko K. R.

PERFECTIONISM IN THE ACTIVITIES OF YOUNG TEACHERS

This article is devoted to the study of the influence of perfectionism on the activities of young teachers. Perfectionism is analyzed as a complex multicomponent phenomenon, which is manifested in the young teacher's desire for excellence in all aspects of his life, which can also manifest itself as a psychological resource that can both positively and negatively contribute to teacher self-realization and professional development. Based on the works of foreign and domestic authors, the article highlighted the characteristics of perfectionism, which in different ways can contribute to the educational process.

Key words: perfectionism; young teacher; self-realization; avoidance of failure; self-actualization; emotional condition.

Кныш А. Е., Терещенко К. Р.

ПЕРФЕКЦИОНИЗМ В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ МОЛОДЫХ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ

Данная статья посвящена исследованию влияния перфекционизма на деятельность молодых преподавателей. Перфекционизм анализируется как сложный многокомпонентный феномен, который проявляется в стремлении молодого преподавателя к совершенству во всех аспектах своей жизни, который так же может проявляться в качестве психологического ресурса, что как положительно, так и отрицательно может способствовать на самореализацию педагога и его профессиональное развитие. На основе работ зарубежных и отечественных авторов в статье было выделено характеристики перфекционизма, которые по разному могут способствовать на протекание учебного процесса.

Ключевые слова: перфекционизм; молодой преподаватель; самореализация; избегание неудачи; самоактуализация; эмоциональное состояние.